

SPRAWOZDANIA

Nowa Biblioteka
nr 4 (19), 2015

Beata Urszula Przewoźnik

Zakład Kultury Czytelniczej i Informacyjnej
Instytut Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej
Uniwersytet Śląski w Katowicach
e-mail: bbeata.p@poczta.onet.pl

WSPÓŁCZESNE PROBLEMY DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK W SPOŁECZEŃSTWIE INFORMACYJNYM (LWÓW, 10-11 WRZEŚNIA 2015 R.)

W dniach 10-11 września 2015 r. Naukowo-techniczna biblioteka Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska” we Lwowie zorganizowała już po raz szósty międzynarodową konferencję naukowo-praktyczną pt. *Współczesne problemy działalności bibliotek w społeczeństwie informacyjnym*. Poprzednie edycje konferencji odbyły się w latach 2009-2013. Współorganizatorami tegorocznego spotkania była Biblioteka Politechniki Krakowskiej oraz Biblioteka Politechniki Łódzkiej.

W konferencji uczestniczyli m.in. przedstawiciele ukraińskich bibliotek. Stronę polską reprezentowali prelegenci z Krakowa, Łodzi i Katowic. W czasie obrad wystąpili: Dorota Buzdygan, Helena Gałek, Marek Górski i Dorota Lipińska z Biblioteki Politechniki Krakowskiej, Agnieszka Chrostowska, Błażej Fernet, Agnieszka Sabela i Wiesława Ratajczak z Biblioteki Politechniki Łódzkiej, Maria Pawłowska i Jadwiga Wichman z Biblioteki Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Jacek Ladorucki, Stanisława Kurek vel Kokocińska i Magdalena Rzadkowolska z Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego

oraz Katarzyna Janczulewicz i Beata Przewoźnik z Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informatyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Problematyka konferencji obejmowała strategię i tendencje rozwoju współczesnych bibliotek, procesy integracyjne uczelni i bibliotek, zasoby elektroniczne bibliotek i ich działalność informacyjno-analityczną oraz naukowo-bibliograficzną, relacje i interakcje między bibliotekami a użytkownikami, badania historii rozwoju bibliotekarstwa oraz zbiory i kolekcje. Obrady prowadzono w języku rosyjskim, ukraińskim i polskim.

Podczas dwudniowej konferencji 47 prelegentów wygłosiło 86 referatów zgrupowanych w sesji plenarnej i pięciu sekcjach tematycznych. Obrady rozpoczął Oleksandr Volodimirovič Šiška, dyrektor Naukowo-technicznej biblioteki Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska”. Ponadto uczestników konferencji przywitani Nataliâ İvanivna Čuhraj i Davidčak Oleg Romanovič, prorektorzy Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska”.

W pierwszym dniu obrad sesję plenarną prowadzili Larisa Petrivna Semenenko, dyrektor Naukowo-technicznej biblioteki Narodowego Uniwersytetu Technicznego Ukrainy „Politechnika Kijowska” i Marek Górski, dyrektor Biblioteki Politechniki Krakowskiej. W sesji tej wygłoszono łącznie 10 referatów w języku polskim i ukraińskim. I tak, stronę polską reprezentował przewodniczący Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (KDBASP) M. Górski, który w swoim referacie zatytułowanym *Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (KDBASP) – dobra praktyka współpracy polskich bibliotek akademickich*, omówił historię i działalność organizacji reprezentującej polskie biblioteki akademickie. Obecnie KDBASP zrzesza 87 bibliotek szkół wyższych i prowadzi aktywną działalność w zakresie integracji i doskonalenia funkcjonowania tych bibliotek. Następnie A. Sabela i B. Feret zaprezentowali referat pt. *Niestandardowa działalność bibliotek polskich uczelni*. W swoim wystąpieniu omówili wyniki badań ankietowych, w których uczestniczyła ponad połowa bibliotek zrzeszonych w KDBASP. Badania te dotyczyły niestandardowych form pracy bibliotecznej, a także działalności wydawniczej, poligraficznej, kulturalnej oraz systemów informacyjnych. W dalszej kolejności wystąpił J. Ladorucki, który w referacie *Biblioteka i mała ojczyzna. Regionalizm, globalizm, kapitał kulturowy i dziedzictwo środkowoeuropejskie jako wyzwania dla współczesnych bibliotek*, przedstawił działania bibliotek odnoszące się do współczesnych zjawisk migracyjnych. Omówił pojęcia: ojczyzna, mała ojczyzna, regionalizm, tożsamość, społeczność lokalna, argumentując konieczność zanurzenia

się biblioteki w kulturze i miejscu, w którym jest i działa. W ten sposób biblioteki tworzą w społeczeństwie tzw. kapitał kulturowy.

Kolejne obrady w sekcji pierwszej poświęcono strategii bibliotek w społeczeństwie informacyjnym. Obrady prowadzili moderatorzy: Lûdmila Volodimivna Glazunova, zastępca dyrektora Charkowskiej Państwowej Biblioteki Naukowej, i Katerina Mikolaïvna Movčan, dyrektor Biblioteki Państwowego Uniwersytetu w Mukaczewie. Podczas tej sesji 14 prelegentów ukraińskich wygłosiło swoje prelekcje.

Równolegle toczyły się obrady w sekcji drugiej, w której przedstawiono referaty z zakresu badań nad historią bibliotek i księgozbiorów. Moderatorami tej sesji były: M. Pawłowska i Irina Oleksandrivna Belous, dyrektor Naukowo-technicznej biblioteki Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska”. W tej sesji zaplanowano 7 referatów, nie wygłoszono jednego spośród nich.

Jako pierwsza głos zabrała M. Rzadkowolska przedstawiając referat dotyczący *Właściciele księgozbiorów prywatnych – ofiarodawców księzek do bibliotek*, co było związane z pracą autorki nad kolejnym, czwartym tomem suplementu do *Słownika Pracowników Książki Polskiej*. Prelegentka omówiła m.in. księgozbiory Hieronima Łopacińskiego (1860-1906), Jana Ławrowskiego (1773-1864), Stanisława Pigionia (1885-1968), Karoliny Lanckorońskiej (1898-2002), Jerzego Waldorffa (1910-1999) czy Jacka Woźniakowskiego (1920-2012). W kolejnym wystąpieniu M. Pawłowska omówiła *Krakowsko-lwowskie portrety naukowe profesorów fizyki doświadczalnej drugiej połowy XIX i pierwszej XX wieku i ich księgozbiory*. Referentka analizowała zapiski zostawione przez profesorów fizyki na kartach ich książek, przechowywanych obecnie w Bibliotece Wydziału Fizyki, Astronomii, Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Przedstawiono m.in. księgozbiory Stefana Ludwika Kuczyńskiego (1811-1887), Augusta Witkowskiego (1854-1913) czy Mariana Smoluchowskiego (1872-1917). W sesji tej zabrała także głos B. Przewoźnik, która w referacie *Rola i znaczenie Centralnej Biblioteki Górskiej PTTK w Krakowie w środowisku turystycznym i społeczeństwie informacyjnym* dokonała oceny roli i znaczenia tej księżnicy analizując czasopisma, bibliografię górską i promocje książek.

W ramach następnej, trzeciej sekcji obrady dotyczyły działalności nowoczesnych bibliotek w społeczeństwie informacyjnym w świetle praktycznych doświadczeń. Sekcje prowadzili moderatorzy z Naukowo-technicznej biblioteki Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska” – Lûdmila V’âčeslavivna Najdai Natalâ Pavlivna Kravčuk. Podczas tej sesji z zaplanowano 13 wystąpień.

W kolejnym dniu obrad poruszano zagadnienia związane z interakcjami między użytkownikiem i biblioteką, technologiami i usługami bibliotecznymi. Moderatorami tej sesji byli D. Buzdygan i Galina Âroslavivna Onys'ko, dyrektor Naukowo-Technicznej Biblioteki Tarnopolskiego Narodowego Uniwersytetu Technicznego im. Iwana Puluja.

Jako pierwsza wystąpiła S. Kurek vel Kokocińska, analizując nietypowe *Zachowania czytelników i użytkowników w bibliotece, ich obraz i refleksje nad współczesną kulturą informacyjną*, w świetle dostępnej literatury fachowej w tym zakresie. Kolejna prelegentka, J. Wichman przedstawiła *Nową przestrzeń biblioteczną, nowe rozwiązania, nowe zadania – proces zmian i rozwoju bibliotek naukowych na przykładzie Biblioteki Wydziału Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej Uniwersytetu Jagiellońskiego*, biblioteki która od niespełna pół roku funkcjonuje w nowej przestrzeni architektonicznej, współtworzonej we współpracy z bibliotekarzami, którzy m.in. mieli sposobność zdecydowania o kolorze foteli w Bibliotece. Następnie W. Ratajczak i A. Chrostowska przedstawiły referat *Współczesny użytkownik a bibliotekarz: budowanie wzajemnych relacji – na przykładzie Biblioteki Politechniki Łódzkiej*, w którym podkreśliły znaczenie pozytywnych relacji, jakie powinny łączyć obie strony działające w przestrzeni biblioteczej, co stanowi gwarancję rzetelnej współpracy. Z kolei H. Galek i D. Lipińska w referacie na temat *Udziału pracowników naukowych PK w procesie budowania zasobów Biblioteki Politechniki Krakowskiej* na przykładzie wybranej biblioteki omówiły wkład i działania bibliotekarzy w zakresie tworzenia jej materialnych zasobów (m.in. publikacje, bibliografie, zestawienia).

Podczas ostatniej sesji tej konferencji, poprowadzonej przez Gennadija Valerijoviča Štana z Centralnej Naukowej Biblioteki Charakowskiego Uniwersytetu Narodowego oraz Mariannę Vasilivną Movną z Lwowskiej Narodowej Naukowej Biblioteki Ukrainy zareprezentowano w 9 referatach badania w zakresie historii bibliotekarstwa.

Obradom towarzyszyła sesja posterowa (w sumie było ich 5), m.in. K. Janczulewcz przedstawiła *Za co lubimy bibliotekę cyfrową? Promocja polskich bibliotek cyfrowych na portalach społecznościowych*. Moderatorem sesji posterowej była Mariâ Romanivna Kolosevič z Naukowo-technicznej biblioteki Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska”. Ponadto w drugim dniu obrad można było zapoznać się z wystawą, połączoną ze sprzedażą publikacji wydawnictwa „Kondor-Vidavnictvo”. Spotkaniu naukowemu towarzyszył również program kulturalny, w ramach którego uczestnicy zwiedzili Cmentarz Łyczakow-

ski oraz Operę Narodową we Lwowie. Szczegółowy program konferencji wraz z repozytorium prezentacji zamieszczono na stronie konferencji [1].

Przybyłych do Lwowa pożegnał O. V. Šiška, zapraszając w przyszłym roku na kolejną edycję konferencji oraz zapewniając o jak najszybszym druku materiałów pokonferencyjnych.

BIBLIOGRAFIA:

- [1] *Współczesne Problemy Działalności Bibliotek w Społeczeństwie Informacyjnym. VI międzynarodowa konferencja naukowo-praktyczna, 10-11 września 2015 r., Lwów* [online]. [Data dostępu: 15.12.2015]. Dostępny w World Wide Web: <http://pl-bibconf.blogspot.com/>.